

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๑๑๘/๘๔๔

สำนักงาน กศน. จังหวัดชลบุรี	เลขที่รับ ๗๗๕
วันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๖๔	เวลา ๑๔.๐๔ น.
มอบงานกลุ่ม	☒ ผู้อำนวยการ
สำนักงาน กศน.	☐ ยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	☐ ส่งเสริมฯ นอกระบบ
กทผ. ๑๐๓๐๐	☐ ส่งเสริมฯ ตามอัธยาศัย
	☐ ส่งเสริมภาคีเครือข่าย
	☐ วิชาการ

กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กระทรวงศึกษาธิการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด / กทผ. / สถานศึกษาขึ้นตรง

๑๐ ก.ย. ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ สม ๐๐๐๓/๑๖๒๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ที่ สม ๐๐๐๓/๑๖๒๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ แจ้งรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมีข้อเสนอแนะ มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมาตรการหรือแนวทาง ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อกระทรวงศึกษาธิการ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

สำนักงาน กศน. พิจารณาแล้วขอเรียนว่า เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามข้อเสนอแนะมาตรการ หรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองตามหลักสิทธิมนุษยชน ตามรายงานผลการตรวจสอบ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงขอให้ท่านแจ้งหน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อปฏิบัติตามข้อเสนอแนะดังกล่าว ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี ขอแสดงความนับถือ

- ☒ เพื่อโปรดทราบ/อนุมัติ
- ☒ เพื่อโปรดพิจารณาเห็นควร.....
ลงนามในหนังสืออ้างอิงแล้วสถานศึกษา
ทุกแห่ง

(นายวรัท พงษ์เกษม)
เลขาธิการ กศน.

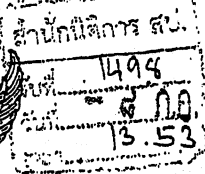
ลงชื่อ.....
กลุ่มบริหารงานบุคคลและนิติการ (นางสาวสุชีลา บุตรสนม)
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๔๑๐ นักจัดการงานทั่วไป
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๐๔๑๐ ๑๐ ก.ย. ๒๕๖๔

ทราชม/ลงนามแล้ว

๑๓ ก.ย. ๒๕๖๔

(นายอนุชา พงษ์เกษม)

ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี

กระทรวงศึกษาธิการ
เลขที่รับ 12739
วันที่ - 7 ก.ค. 2564
เวลา 13.54
กบ.ก.สอ.ส.ป.

ที่ สม ๐๐๐๓/๑๖๒๑

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการตรวจสอบที่ ๘๙ - ๙๗/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๖๘ แผ่น

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ชุดที่ ๓) ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีการชุมนุมทางการเมืองในระหว่างเดือนกรกฎาคม - เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งมีข้อกล่าวอ้างว่ารัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแทรกแซงและจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของประชาชน เช่น การจับกุมและควบคุมตัวแกนนำผู้ชุมนุมโดยไม่คำนึงสิทธิตามกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมายพิเศษในระหว่างการชุมนุมและดำเนินการทางกฎหมายต่อนักศึกษา นักวิชาการ นักเคลื่อนไหว และสื่อมวลชน การใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าควบคุมการชุมนุมขัดต่อหลักสากล เป็นต้น ประกอบกับเมื่อได้ประมวลข้อมูลจากการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์การชุมนุมในช่วงเวลาดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ชุดที่ ๓) จึงพิจารณาเห็นควรจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอเรียนว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ชุดที่ ๓) ได้พิจารณากรณีข้างต้นแล้วจึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ตามข้อ ๕.๒.๓ ของรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่ ๘๙ - ๙๗/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ต่อกระทรวงศึกษาธิการ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๔๒ เพื่อดำเนินการต่อไป หากมีข้อสงสัยประการใด โปรดติดต่อสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โทรศัพท์หมายเลข ๐ ๒๑๔๑ ๑๙๘๔ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

มอบ ก.ม.ก.ส.

ขอแสดงความนับถือ

(นายวชิรพันธ์ นาคก้อน)

(นายบุญเกื้อ สมนึก)

ผู้อำนวยการสำนักนิติการ สป.

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๑๙๘๔ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๗๗๙๑

E-mail: tooka_s@hotmail.com

กสม. ๒

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๒ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๘๙-๙๗ / ๒๕๖๔

เรื่อง เสรีภาพในการชุมนุม อันเกี่ยวเนื่องกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย สิทธิในกระบวนการยุติธรรม สิทธิเด็ก และเสรีภาพในการเสนอข่าวสาร กรณีการชุมนุมทางการเมืองในระหว่างเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๓

คำร้องที่ ๗๐/๒๕๖๓	บุคคลใช้ชื่อว่า "Red Usa"	ผู้ร้อง
	รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	ผู้ถูกร้อง
คำร้องที่ ๗๑/๒๕๖๓	บุคคลใช้ชื่อว่า "Ana Maria Banos Losada"	ผู้ร้อง
	รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	ผู้ถูกร้อง
คำร้องที่ ๗๒/๒๕๖๓	นายวิรัตน์ แซ่ฉิน	ผู้ร้อง
	รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	ผู้ถูกร้อง
คำร้องที่ ๗๓/๒๕๖๓	บุคคลใช้ชื่อว่า "Robert Rutowski"	ผู้ร้อง
	รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	ผู้ถูกร้อง
คำร้องที่ ๗๔/๒๕๖๓	นายภูริ อรุณมานะกุล	ผู้ร้อง
	รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	ผู้ถูกร้อง

/ คำร้องที่ ...

คำร้องที่ ๗๕/๒๕๖๓	บุคคลใช้ชื่อว่า "Josef Benedict"	ผู้ร้อง
	รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	ผู้ถูกร้อง
คำร้องที่ ๑๑๓/๒๕๖๓	เครือข่ายภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	ผู้ถูกร้อง
คำร้องที่ ๑๒๘/๒๕๖๓	Mr. Robert Quinn	ผู้ร้อง
	รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	ผู้ถูกร้อง
คำร้องที่ ๔๘/๒๕๖๔	ปกปิดชื่อ	ผู้ร้อง
	รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	ผู้ถูกร้อง

คำร้องทั้งเก้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมืองในระหว่างเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งมีประเด็นร้องเรียนในลักษณะเดียวกัน จึงให้พิจารณารวมกัน โดยให้เรียกผู้ร้องตามคำร้องที่ ๗๐/๒๕๖๓ ว่า "ผู้ร้องที่ ๑" เรียกผู้ร้องตามคำร้องที่ ๗๑/๒๕๖๓ ว่า "ผู้ร้องที่ ๒" เรียกผู้ร้องตามคำร้องที่ ๗๒/๒๕๖๓ ว่า "ผู้ร้องที่ ๓" เรียกผู้ร้องตามคำร้องที่ ๗๓/๒๕๖๓ ว่า "ผู้ร้องที่ ๔" เรียกผู้ร้องตามคำร้องที่ ๗๔/๒๕๖๓ ว่า "ผู้ร้องที่ ๕" เรียกผู้ร้องตามคำร้องที่ ๗๕/๒๕๖๓ ว่า "ผู้ร้องที่ ๖" เรียกผู้ร้องตามคำร้องที่ ๑๑๓/๒๕๖๓ ว่า "ผู้ร้องที่ ๗" เรียกผู้ร้องตามคำร้องที่ ๑๒๘/๒๕๖๓ ว่า "ผู้ร้องที่ ๘" เรียกผู้ร้องตามคำร้องที่ ๔๘/๒๕๖๔ ว่า "ผู้ร้องที่ ๙" และเรียกผู้ถูกร้องตามคำร้องทั้งเก้าว่า "ผู้ถูกร้อง"

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องทั้งเก้าได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในช่วงการชุมนุมทางการเมืองระหว่างเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑)-ผู้ร้องที่ ๑ - ๖ ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นคำร้องที่ ๗๐ - ๗๕/๒๕๖๓ ตามลำดับ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ กล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องใช้อำนาจโดยมิชอบในการแทรกแซงและจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของประชาชน ซึ่งปรากฏจากกรณีการใช้ความรุนแรงเข้าสลายการชุมนุมและดำเนินการจับกุมแกนนำผู้ชุมนุม เช่น นายอาชนันท์ น้าภา

/ หมายความว่า ...

การละเมิดสิทธิมนุษยชน และป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะเดียวกันนี้ขึ้นอีกในอนาคต คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนมีข้อเสนอแนะต่อผู้ชุมนุมและประชาชนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอต่อผู้ชุมนุมและประชาชนที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมราชทัณฑ์ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) และ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) และ (๓) ประกอบมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๒ และมีข้อเสนอแนะต่อผู้ชุมนุมและประชาชนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๕.๑ มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรดำเนินการ ดังนี้

๑) กำหนดนโยบายหรือมาตรการในการดูแลรักษาความปลอดภัยในการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุมทุกฝ่ายโดยไม่เลือกปฏิบัติ และหลีกเลี่ยงการใช้กำลังในการรักษาความสงบเรียบร้อยในการชุมนุม โดยหากมีความจำเป็นที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อยุติเหตุการณ์ความรุนแรงอันอาจเกิดขึ้นในการชุมนุมก็ต้องใช้มาตรการที่สอดคล้องกับหลักความจำเป็น หลักความได้สัดส่วน หลักความระมัดระวัง การไม่เลือกปฏิบัติ ตามกฎหมายและแผนการดูแลการชุมนุมสาธารณะตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมถึงควรนำหลักการที่ระบุอยู่ในข้อคิดเห็นทั่วไป ฉบับที่ ๓๗ (General Comment No. 37 on the right of peaceful assembly) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน (Human Rights Committee) ประจําการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ตลอดจนแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติว่าด้วยการใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำในการบังคับใช้กฎหมาย (United Nations Human Rights Guidance on Less-Lethal Weapons in Law Enforcement) นำมาปรับใช้เพื่อปรับปรุงวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

/ ให้สอดคล้อง ...

ให้สอดคล้องกับหลักสากลด้วย

๒) เร่งรัดดำเนินการสืบสวนสอบสวนหาข้อเท็จจริงและให้รายงานผลต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการใช้กำลังเข้าควบคุมดูแลการชุมนุมในกรณีที่มีผู้ได้รับบาดเจ็บและได้รับผลกระทบ ตลอดทั้งระยะเวลาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๓

๓) เมื่อมีการจับกุมบุคคลในระหว่างที่ไม่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ จะต้องเอาตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับหรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยจะต้องไม่มีการเอาตัวผู้ถูกจับดังกล่าวไปยังสถานที่อื่น

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

๕.๒ ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

๕.๒.๑ รัฐสภาควรมีกระบวนการร่วมกันระหว่างฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายนิติบัญญัติ ในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง โดยอาจพิจารณาหากกลไกการหารือและเจรจาทางออกอันเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย และให้หลักประกันว่าข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมทุกกลุ่มทุกฝ่าย โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อจำกัดหรือปัญหาที่เกิดมาจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จะได้รับการพิจารณาภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อจะได้นำไปสู่การยุติข้อพิพาทโดยเร็ว

๕.๒.๒ คณะรัฐมนตรีควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑) กำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนในการรักษาความสงบเรียบร้อย และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการใช้เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ อาทิ การจัดสถานที่และ บริการขั้นพื้นฐาน การจัดการจราจร และการดูแลความปลอดภัยของผู้ชุมนุม โดยพึงตระหนักว่าการจำกัดการใช้เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นอันเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย ควรถือเป็นข้อยกเว้นที่พึงกระทำ เฉพาะในกรณีจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ภายในกรอบของกฎหมายเท่านั้น และไม่ควรมีการสร้างเงื่อนไขอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความรุนแรง ทั้งนี้ อาจนำหลักการบริหารจัดการการชุมนุมอย่างเหมาะสม ๑๐ ประการ ซึ่งจัดทำโดยผู้รายงานพิเศษแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมและการรวมกลุ่มอย่างสันติมาเป็นแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๒) พิจารณาทบทวนเพื่อปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการแจ้งการชุมนุมสาธารณะตามหมวด ๒ มาตรา ๑๐-มาตรา

๑๔ ที่ปัจจุบันมุ่งเน้นระบบการขออนุญาตเป็นหลัก ซึ่งการกำหนดในลักษณะดังกล่าวเป็นการบั่นทอนแนวคิดที่ว่า การชุมนุมเป็นสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจในการที่จะสั่งอนุญาตหรือกำหนดเงื่อนไขที่สามารถแทรกแซงเนื้อหาการชุมนุมได้

๓) หลักเลียงการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ในการควบคุมดูแลความสงบเรียบร้อยในการชุมนุม เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการใช้พระราชกำหนดดังกล่าวเป็นไปเพื่อป้องกันภัยร้ายแรงที่กระทบต่อความมั่นคง ไม่อาจนำไปใช้ในการชุมนุมทางการเมืองในลักษณะทั่วไปได้ เพราะอาจก่อให้เกิดการจำกัดหรือลดทอนการใช้เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ เว้นแต่การชุมนุมนั้นได้แปรเปลี่ยนไปสู่สถานการณ์วิกฤติ หรือการจลาจลที่กระทบต่อความมั่นคง

๔) พิจารณาแนวทางและหลักเกณฑ์ในการช่วยเหลือในการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์การชุมนุม รวมทั้งควรมีการศึกษา วิเคราะห์ กฎหมาย ระเบียบ หรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบให้เป็นมาตรฐานกลางในการพิจารณาช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงหรือการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๕.๒.๓ กระทรวงศึกษาธิการควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑) กำชับให้สถานศึกษาต่าง ๆ เปิดพื้นที่สถานศึกษาให้นักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมในการแสดงความคิดเห็นได้และต้องจัดให้มีพื้นที่ปลอดภัย (safety zone) สำหรับนักเรียน เพื่อเป็นหลักประกันว่านักเรียนจะไม่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงไม่ว่ากรณีใด ๆ อันเนื่องมาจากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว

๒) ชี้แจงและสร้างความเข้าใจเพื่อไม่ให้บุคลากรทางการศึกษากระทำการในลักษณะบังคับให้นักเรียนให้คำมั่นหรือกระทำการใด ๆ เพื่อรับรองว่าจะไม่จัดหรือเข้าร่วมกิจกรรมแสดงออกทางการเมือง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพทางการศึกษา และประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญด้วย

๕.๒.๔ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีหน้าที่ในการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาการข่มขู่คุกคามระหว่างกันทางสื่อสังคมออนไลน์ (cyber bully) หรือการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นความจริงหรือความเท็จ โดยจะต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องความเห็นทางการเมือง รวมไปถึงจะต้องไม่กระทำการใด ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เป็นการสกัดกั้นการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารหรือเป็นการแทรกแซง หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนและสื่อมวลชน

/ ๕.๒.๕ สำนักงาน ...

๕.๒.๕ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑) สื่อสารต่อสาธารณะเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานตามแผนรักษาความสงบการชุมนุมสาธารณะ ให้ประชาชน ผู้สังเกตการณ์ สื่อมวลชน บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง รับทราบและเกิดความเข้าใจ รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการชี้แจงโดยระบุเหตุผล ความจำเป็น และความได้สัดส่วน กรณีที่ต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการชุมนุม อันถือเป็นหลักประกันสำคัญในการรับรองว่าการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนจะได้รับการคุ้มครองและปราศจากการแทรกแซงโดยมิชอบ

๒) กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานและกำชับเจ้าหน้าที่ทั้งในและนอกเครื่องแบบเกี่ยวกับการจัดเก็บหรือเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน ซึ่งต้องเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด และไม่กระทบต่อสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของประชาชนเกินสมควร ตลอดจนพึงระมัดระวังไม่ให้มีการดำเนินการที่เป็นการสร้างความหวาดระแวงและความไม่ไว้วางใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งอาจนำไปสู่สถานการณ์ที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น

๓) กำชับให้เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรม ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี การจับกุม และการควบคุมตัวบุคคลอันสืบเนื่องจากการใช้สิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมและการแสดงออกทางการเมือง โดยให้ดำเนินการอย่างระมัดระวังภายใต้หลักความได้สัดส่วนและพอสมควรแก่เหตุ พึงดเว้นการใช้วิธีการที่อาจนำไปสู่ความรุนแรงและกระทบกระเทือนต่อการใช้สิทธิและเสรีภาพข้างต้น อีกทั้งควรหลีกเลี่ยงการจับกุมบุคคลในเวลากลางคืน หรือการจับกุมและควบคุมตัวบุคคลโดยเจ้าหน้าที่แต่งกายนอกเครื่องแบบ รวมทั้งการใชยานพาหนะที่มีไซยานพาหนะของราชการในการปฏิบัติการ ระมัดระวังและคำนึงถึงความเหมาะสมในการจับกุมดำเนินคดีผู้ชุมนุมในกลุ่มความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ กลุ่มความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานการณ์ฉุกเฉิน และกลุ่มความผิดลหุโทษหรือความผิดที่มีโทษเล็กน้อย

๕.๒.๖ กรมราชทัณฑ์ควรกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ในการใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ทนายความเข้าพบเพื่อปรึกษาอรรถคดีเฉพาะในกรณีที่เร่งด่วนและมีผลกระทบต่อคดีความในระหว่างการใช้แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายในการป้องกันหรือควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการพิจารณาใช้ดุลพินิจของเรือนจำแต่ละแห่ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิในกระบวนการยุติธรรมของผู้ต้องขังได้ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดคลี่คลายลง ควรพิจารณาอนุญาตให้ญาติหรือทนายความเข้าพบได้ตามปกติ โดยการกำหนดมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดที่เหมาะสมต่อไป

/ ๕.๓ ข้อเสนอแนะ ...

๕.๓ ข้อเสนอแนะต่อผู้ชุมนุมและประชาชนที่เกี่ยวข้อง

ผู้ชุมนุมและประชาชนทุกฝ่ายควรเคารพในสิทธิและเสรีภาพในความคิด ความเชื่อ และการแสดงออกของบุคคลอื่น โดยหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากัน การสร้างเงื่อนไข และการสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ที่สร้างความเกลียดชัง และหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงต่อกันในทุกกรณี เช่น การใช้กำลัง ประทุษร้าย การขว้างปาสิ่งของ การทำลายทรัพย์สิน เป็นต้น นอกจากนี้ ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุมพึงควรระมัดระวังในการชุมนุมหรือจัดกิจกรรมทางการเมือง โดยควรปฏิบัติตามมาตรการดูแลความปลอดภัยด้านสุขภาพอย่างเคร่งครัด

๖. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จึงมีมติให้มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจรัฐในการควบคุมดูแลการชุมนุมในระหว่างเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๓ จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามข้อ ๕ ของรายงานนี้ ต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมราชทัณฑ์ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) และ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) และ (๓) ประกอบมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๒ และให้มีข้อเสนอแนะต่อผู้ชุมนุมและประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์

นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง

นายสมณ พรมมรส

นางสาวอารีวรรณ จตุทอง

นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทำหน้าที่แทน

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

